מיט א טיפערן בליק

פרשת וירא תשפ"ז

וואו קוקסטו אוּן וואס זעהסטו?

בס"ד

א גוטן טייערע חברים וידידים..!

מיר שטייען אצינד אין פרשת וירא, א פרשה וואס האט אין זיך פילע אוּן פארשידענע ענינים פון די השתלשלות פון אברהם אבינו, זיינע נסיונות אוּן אדורכגענג.

לאמיר כאפן א קורצע אוּן שנעלע בליק אויף פארשידענע טיילן פון אונזער פרשה. די פרשה הייבט זיך אָן מיט אברהם אבינו וואס זיצט ביים טויער פון זיין געצעלט אוּן וואַרט צו זעהן אויב עס וועלן אדורכגיין געסט וואס ער קען אריינענעמען. די תורה הקדושה דערציילט אונז, וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים נִצָּבִים עָלָיו, אברהם אבינו הייבט אויף זיינע אויגן אוּן זעהט אז עס קומען צו גיין די דריי מלאכים, וַיַּרְא וַיָּרָץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל, ער זעהט אוּן ער לויפט זיי אנטקעגן. **רש"י** ערקלערט "מהו וַיַּרְא וַיַּרְא ב' פעמים? הראשון כמשמעו, והשני לשון הבנה", דער צווייטער וַיַּרְא איז א לשון פון פארשטיין, אברהם אבינו האט געזעהן אז זיי ווילן זיך דערווייטערן פון איהם, האט ער פארשטאנען אז זיי ווילן איהם נישט מטריח זיין, איז ער זיי קענען געלאפן.

דערנאך איז די תורה הקדושה מאריך אין די גאנצע סדר פון די הכנסת אורחים וואס אברהם אבינו האט געטוהן מיט די מלאכים, ער נעמט זיי אויף שיין אוּן ברענגט צו עסן אוּן טרינקן. צום סוף האבן זיי מבשר געווען די בשורה טובה אז שרה וועט געהאלפן ווערן מיט א קינד. "וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרֵי בְלֹתִי הָיְתָה לִּי עֶדְנָה" צום ערשט האט שרה געלאכט דערפון, טראכטנדיג צו זיך אז דאס קען נישט פאסירן, נאכדעם וואס זי איז שוין אן אלטע פרוי איז שוין נישט במציאות אז זי זאל קענען געבוירן א קינד. אבער השי"ת האט טענות, לָמָּה זֶּה צָחֲקָה שָׂרָה, פארוואס האט שרה געלאכט? הֲיִפָּלֵא מֵה' דָּבָר צו דען איז עפעס פארהוילן פונעם אייבערשטן? דער אייבישטער קען אייביג העלפן אין יעדן מצב. ווי עס איז טאקע געווען צום סוף אז שרה איז געהאלפן געווארן ביי די ניינציג יאר.

אינצווישן האבן מיר די מעשה מיט סדום. די מענטשן פון סדום זענען געווען גאר שטארק פארזינדיגט פארן אייבערשטן, אוּן דער אייבישטער קומט דערציילן פאר אברהם אבינו אז ער פלאַנט איבערצוקערן סדום, ער גייט זיי באשטראפן אוּן אפמעקן פון די וועלט. אברהם אבינו שטעלט זיך מתפלל זיין אוּן איינרייסן אפשר זענען פארהאן צדיקים וואס זייער זכות קען מגין זיין אויף סדום אז זיי זאלן נישט באשטראפט ווערן. אבער השי"ת געפונט נישט דארט קיין צדיקים וואס זאלן קענען ראטעווען סדום פון איר עונש.

ווייטער געפונען מיר אז צוויי פון די מלאכים וואס זענען געווען ביי אברהם אבינו קומען צו גיין קיין סדום אוּן באזוכן ביי לוט. בשעת זיי געפונען זיך ביי לוט, זענען די מענטשן פון סדום געקומען צו גיין אוּן ארומגענומען די הויז פון לוט, זיי האבן באַלאַגערט זיין שטוב שרייענדיג אז מ'זאל ארויסגעבן די געסט, אוּן זיי האבן זיך געוואלט אריינברעכן אינעווייניג.

אין די המשך המעשה זאגט די תורה, "וְאֶת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר פֶּתַח הַבַּיִת הִכּוּ בַּסַּנְוֵרִים מִקָּטֹן וְעַד גָּדוֹל" די מענטשן פון סדום וואס זענען געווען פארזאמלט ביים טיר פון לוט'ס הויז זענען געשלאגן געווארן מיט בלינדקייט, אלע פון גרויס ביז קליין האבן אויפגעהערט צו זעהן, וַיִּלְאוּ לִמְצֹא הַפָּתַח, זיי זענען מיד געווארן פון טרעפן די אריינגאנג צו לוט'ס הויז.

דערנאך נעמען די מלאכים ארויס לוט מיט זיין משפחה פון סדום, אוּן דער מלאך האט אנגעווארנט פאר לוט אז זיי טארן נישט צוריקקוקן צום שטאט. לוט'ס ווייב האט זיך יא צוריקגעדרייט אוּן געקוקט וואס עס פאסירט אין די שטאט, אוּן זי איז געווארן א שטיק זאלץ.

צווישן אנדערע האבן מיר די מעשה פון הגר מיט ישמעאל. ישמעאל איז ארויס לתרבות רעה, אוּן שרה האט נישט געוואלט אז ער זאל בלייבן ביי זיי אין שטוב אוּן ירש'ענען אברהם צוזאמען מיט איר זוהן יצחק. שרה האט פארלאנגט אז אברהם זאל פארטרייבן הגר אינאיינעם מיט איר זון ישמעאל. כאטש אברהם אבינו האט עס נישט געוואלט טוהן, האט איהם השי"ת באפוילן, "כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה שְׁמַע בְּקֹלָהּ" ער זאל פאלגן וואס שרה הייסט, אוּן אזוי האט אברהם געטוהן, ער האט אוועקגעשיקט הגר מיט ישמעאל. ער האט איר מיטגעגעבן ברויט מיט א קריגל וואסער, אוּן אזוי האט זי זיך ארויסגעלאזט אויפן וועג, בלאָנדזשענדיג אינעם מדבר פון באר שבע.

צוביסלעך איז אויסגעגאנגען די וואסער, ישמעאל איז געווען קראנק מיט היץ, אוּן זי האט געשפירט אז ער גייט אויסגיין. נישט קענענדיג צוקוקן זיין צער האט זי איהם אראפגעווארפן אונטער איינס פון די ביימער, אוּן זי האט זיך דערווייטערט פון איהם. "כִּי אָמְרָה אַל אֶרְאֶה בְּמוֹת הַיָּלֶד", זי האט נישט געוואלט זעהן ווי ער שטארבט.

דערציילט אונז די תורה אז הקב"ה האט געהערט די קול פון ישמעאל'ס געוויין, אוּן א מלאך האט זיך באוויזן צו הגר אוּן געזאגט, מַה לָּךְ הָגָר אַל תִּירְאִי כִּי שָׁמַע אֱלֹקִים אֶל קוֹל הַנַּעַר וגו' וואס האט פאסירט מיט דיר הגר? האב נישט קיין מורא, דער אייבישטער האט אויסגעהערט די קול פון ישמעאל. דער מלאך רעדט ווייטער צו איר אוּן זאגט איר, קוּמִי שְׂאִי אֶת הַנַּעַר וְהַחֲזִיקִי אֶת יָדֵךְ בּוֹ וגו' שטעל דיך אויף, הייב אויף דאס קינד אוּן כאפ איהם אָן ביי די האנט, ווייל ער וועט נאך איין טאג זיין א גרויסער פאלק.

נאכדעם וואס הגר האט צוריק געפונען ישמעאל צו זיך, האט דער אייבישטער געעפנט אירע אויגן אוּן זי האט געזעהן פלוצלינג א ברונעם פון וואסער, וַיִּפְקַח אֱלֹקִים אֶת עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא בְּאֵר מָיִם, זי איז געגאנגען אוּן אנגעפילט דעם קריגל מיט וואסער, אוּן זי האט איהם געגעבן צו טרינקן אוּן דערמונטערט.

צום סוף פון די פרשה האבן מיר די מעשה פון עקידת יצחק, ווי דער אייבישטער האט געהייסן פאר אברהם אבינו צו ברענגען יצחק פאר א קרבן עולה. דעם המשך ווייסן מיר אז פון הימל האט מען איהם געזאגט "אַל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל הַנַּעַר וְאַל תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה". אברהם אבינו האט אויפגעהויבן זיינע אויגן אוּן ער האט געזעהן א ווידער וואס איז געווען פארכאפט ביי זיינע הערנער צווישן די צוייגן פון א בוים. אברהם אבינו האט געמען דעם ווידער אוּן ער האט עס מקריב געווען פאר א קרבן עולה אנשטאט זיין זוהן.

לויף נישט אוועק פון דיין גן עדן!

לאמיר זיך אביסל פארטיפן אין די עניני הפרשה און זעהן אויב די אלע זאכן זענען באזונדערע געשעענישן וואס האבן פאסירט איינס נאך די אנדערע אבער האבן נישט קיין שייכות, אדער זענען זיי געקניפט און געבינדן איינס מיט די אנדערע.

אויך דארף מען פארשטיין ביי די מעשה פון הגר מיט ישמעאל, אויב האט השי"ת געוואלט מאכן א נס אז פלוצלינג זאל זיך באווייזן דארט א קוואל פון וואסער פאר הגר, פארוואס האט אויסגעפעלט די הקדמה פון פריער אז דער מלאך זאל הייסן הגר גיין צוריקנעמען ישמעאל און איהם אנכאַפן ביי די האנט? לכאורה וואלט באלד געקענט פאסירן דער נס אז אירע אויגן זאלן זיך עפענען און זי זאל זעהן דעם ברונעם און אנשעפן וואסער, און מיט דעם וועט זי קענען צוגיין צו ישמעאל איהם ראטעווען. וואס באדייט דער ענין אז קודם איז געקומען דער ציווי פון "מַה לָּךְ הָגָר אַל תִּירְאִי וגו' קוּמִי שְׂאִי אֶת הַנַּעַר וְהַחֲזִיקִי אֶת יָדֵךְ בּוֹ" און ערשט נאכדעם האט פאסירט דעם וַיִּפְקַח אֱלֹקִים אֶת עֵינֶיהָ אז אירע אויגן האבן זיך געעפנט און זי האט געזעהן די וואסער.

די ישועה איז אלעמאל גרייט פאר אונזערע אויגן

אז מיר וועלן זיך פארטיפן אין די עניני הפרשה וועלן מיר בעזהשי"ת זעהן אז דא שטייט א יסוד נפלא, דברים נשגבים וואס זענען נוגע פאר יעדער איד אין יעדן זמן. די תורה הקדושה לערנט אונז דעם וועג וויאזוי מיר דארפן קוקן און טראכטן אין אלע מצבים.

עס איז באקאנט די ווערטער פונעם **מדרש** אין אונזער פרשה ביי די מעשה פון הגר מיט ישמעאל, "ויפקח אלקים את עיניה ותרא באר מים, מכאן שהכל בחזקת סומין עד שהקב"ה מאיר עיניהם", חכמינו ז"ל זאגן אונז אז דער מענטש איז ממש בלינד, ער זעהט נישט, ווילאנג דער אייבישטער מאכט איהם אויף די אויגן ער זאל קענען זעהן. פונקט ווי דארט איז געווען א ברונעם מיט וואסער נאר הגר האט עס פשוט נישט געזעהן ביז ס'איז געווען 'וַיִּפְקַח' אֱלֹקִים אֶת עֵינֶיהָ, השי"ת האט געדארפט 'עפענען אירע אויגן' אז זי זאל עס קענען זעהן. דאס זעלבע איז אלעמאל, זאכן קענען ליגן אָפן פארנט פון אונזערע אויגן, אבער מיר וועלן עס נישט זעהן ווילאנג מען ווייזט עס נישט פון הימל. נאר וועז השי"ת באלייבט די אויגן פונעם מענטש, דעמאלטס זעהט ער. [ווי עס איז טאקע איינגעפירט ביי כלל ישראל דורכאויס אלע דורות אז מען זאגט די ווערטער פונעם מדרש אלס א סגולה צו טרעפן אן אבידה וואס מ'האט פארלוירן, וויבאלד מיר גלייבן אז דער מענטש איז בחזקת סומא ביז מען וועט איהם נישט ווייזן פון הימל וואו דער זאל געפונט זיך].

קומט דער **שפת אמת** ז"ע (שנת תרנ"ה) און ער ברענגט בשם זיין גרויסן זיידן דער **חידושי הרי"ם זי"ע**, וזה לשון קדשו: **"ואדוני מורי זקיני ז"ל הגיד להוכיח מזה המדרש כי כל הנצרך לאדם עומד לפניו תמיד, ורק שצריכין להיות פקוח עינים לראות. ועל זה ביקש דוד המלך ע"ה גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה".**

דער חידושי הרי"ם זי"ע לערנט אונז אז די מעשה פון הגר איז נישט געווען בלויז אן איינמאליגע זאך וואס האט דעמאלטס פאסירט, נאר אזוי איז אלעמאל אין יעדע צייט ביי יעדעם איינעם. יעדע זאך אין וואס א מענטש נויטיגט זיך איז שטענדיג אנגעגרייט פאר איהם פון הימל, זיין ישועה ליגט שוין בעצם דא פאר זיין פנים, נאר ער קען עס פשוט נישט זעהן, אין די רגע וואס דער אייבישטער באלייכט זיינע אויגן, קען ער פלוצלינג זעהן און טרעפן דאס וואס ס'איז שוין פון לאנג געווען אנגעגרייט פאר איהם... פלאי פלאים! דא שטייט אז די ישועה איז שטענדיג אנגעגרייט אין יעדן מצב, מען דארף נאר גלייבן אין השי"ת און מתפלל זיין צו איהם אז מען זאל זוכה זיין צו זעהן די ישועה מיט די אויגן. אזויווי דוד המלך ע"ה האט געבעטן "גַּל עֵינַי" רבונו של עולם מאַך אויף מיינע אויגן, זיי זאלן זיין אָפן און זוכה זיין צו זעהן.

אגב, דער **מדרש** פירט אויס דארט "הדא אמרת, מחוסרת אמנה היתה" אז הגר האט נישט געהאט קיין אמונה, ווייל אויב זי וואלט געגלייבט אין השי"ת וואלט זי זוכה געווען צו זעהן דעם קוואל.

זיך אדורכרעדן מיט'ן רייכן טאטן...

איידער מיר זענען ממשיך ווייטער, איז פאסיג צו דערמאנען א הערליכע מעשה וואס עס האט אונז דערציילט א איד וואס האט דאס אליינס מיטגעהאלטן פון די נאנט און צוגעזעהן מיט די אייגענע אויגן.

געווען איז דאס מיט אסאך יארן צוריק, ווען ער איז געווען אלס יונגערמאן אויף א שבת ביי זיין שווער און שוויגער. זיין שווער איז א דערהויבענער איד, אן אמת'ע ערליכן איד א עובד השם וואס איז עוסק אין תורה און גמילות חסדים. אין יענע תקופה האט זיין שווער געהאלטן בעפארן חתונה מאכן א קינד, און זיין געלט מצב איז געווען היבש געדרוקט. דורכאויס דעם שבת האט זיין ווייב (דער יונגערמאן'ס שוויגער) כסדר גערעדט פון זייער דחקות, זי האט ארויפגעברענגט דעם נושא אויפן טיש עטליכע מאל, זייענדיג מרמז אז עס איז כמעט נישטא קיין פרוטה אין שטוב בשעת זיי שטייען איידער א חתונה. ווייזט אויס אז זי האט געוואלט דירעקט ציען א שמועס דערוועגן, אפשר כדי די קינדער זאלן הערן אז עס איז נישטא דאס מינדנסטע צו קענען דעקן די וויכטיגע הוצאות. זיין שווער זייענדיג א בעל בטחון האט נישט געמאכט קיין עסק פון די רייד, ער האט געזינגען זמירות, געשמועסט דברי תורה, און איז בכלל נישט אריין אין די דברי חול בנוגע די הוצאות החתונה.

מוצאי שבת הערט ער ווי די שוויגער רעדט צום שווער און זי זאגט איהם אז דער מצב איז באמת נישט גוט, און מ'דארף דא דרינגענד זעהן עפעס צו טוהן. זיין שווער האט געצויגן מיט די פלייצעס, און ער רופט זיך אָן אזוי האַלבוועגס צו זיך אליין און האַלב צו זיין איידעם, "נו, כ'האב דאָך א רייכע טאטע, איז אין אזא פאַל וועל איך דארפן גיין זיך צונויפרעדן מיט מיין רייכן טאטן". און דערביי האט ער אנגעטון זיין מאַנטל און איז ארויסגעגאנגען פון שטוב.

דערציילט דער מספר, איך האב תיכף פארשטאנען זיין כוונה אז ער גייט אין בית המדרש אריין, ער גייט זיך זעצן לערנען, אפשר אביסל דאוועגען צום אייבערשטן. איך האב פארשטאנען אז ער רעדט מתוך בטחון, אז ער גייט זיך צונויפרעדן מיט דעם רייכן טאטע אין הימל דער כל יכול וואס פארלאזט איהם קיינמאל נישט...

איך שעם זיך צו זאגן, אבער הגם איך שעץ זייער שטארק מיין שווער און איך ווייס אז ער איז א איד א בעל מדרגה וואס מיינט עס אמת'דיג, אבער טיף אין הארץ האב איך געהאלטן אז ער טוט נישט זיין פליכט. כ'האב געהאלטן אז עס איז א גוויסע לייכטזינגקייט פון זיין זייט, ער נעמט נישט ערנסט דעם עול אז ער דארף דא חתונה מאכן א קינד. יא, ער רעדט טאקע דערהויבענע רייד פון

בטחון און אמונה אז ער האט א רייכע טאטע, אבער דאָך האט געגרידזשעט אזא קליינע ווערעמל אין מיין הארץ, ווער זאגט אז דאס איז די ריכטיגע וועג זיך צו פירן?

הכלל, עס זענען אדורך עטליכע מינוטן, און איינער קלאפט אויפן טיר. עס שטייט דארט א פרעמדער איד וואס דערציילט אז מיט יארן צוריק איז ער געווען א טענענט וואס האט געדינגען א געוויסע דירה ביי מיין שוועגער. ער איז דעמאלטס אדורכגעגאנגען שוועכע צייטן, און ער האט געהאט א גרויסע חוב פון אסאך חדשים וואס ער האט נישט באצאלט די רענט. דער סוף איז געווען אז ער איז ארויסגעגאנגען פון די דירה, ער האט זיך אוועקגעצויגן פון דארטן און גאלאזט אונטער זיך א ריזיגע באלאנס וואס ער האט קיינמאל נישט באצאלט.

דער איד האט דערציילט אז די חוב האט איהם אלעמאל געדרוקט וויסענדיג אז ער איז שולדיג געלט, אבער ער האט פשוט נישט געהאט פון וואו צו באצאלן. אצינד האט איהם דער אייבישטער געהאלפן אז ער האט שיין פארדינט, און ער איז געקומען אפצאלן דעם אלטן חוב. און ער איז געקומען מיט א קאנווערט וואס האט ענהאלטן אין זיך גאר א שיינע סכום געלט, און ער האט עס איבערגעגעבן פאר מיין שוויגער.

בערך א שעה שפעטער קומט מיין שוועכער אהיים פון בית המדרש, נישט וויסענדיג פון וואס עס האט זיך אפגעשפילט בשעת ער איז נישט דא געווען, און ער זאגט מיר מיט א פרישקייט, "נו, יעצט האב איך שוין געהאט צו מיין רייכע טאטע, אצינד איז די צייט עוסק צו זיין אביסל מיט השתדלות, לאמיר זהען וואס מ'קען טוהן"... אין יענע מינוט איז מיין שוויגער געקומען צו גיין און איהם דערציילט וועגן דעם קאנווערט מיט געלט וואס איז אנגעקומען אזוי פלוצלינג און אומגעראכטן. איבריג צו זאגן, אז איך האב מיך איבערצייגט דעם אפענעם יַד ה' און די כוח פונעם רייכן טאטן אין הימל וואס פארלאזט נישט זיינע קינדער, און די זכות פון בטחון וואס איז בייגעשטאנען פאר מיין שוועכער.

מאך נישט צו דעם טויער פאר די ישועה

אצינד קערן מיר זיך צוריק צו אונזער פרשה. ווי מיר האבן מדייק געווען פריער אין די פסוקים, פארוואס האט אויסגעפעלט די הקדמה פון "מַה לָּךְ הָגָר אַל תִּירְאִי וגו' קוּמִי שְׂאִי אֶת הַנַּעַר וְהַחֲזִיקִי אֶת יָדֵךְ בּוֹ", פארוואס האט הגר געדארפט צום ערשט צוריקנעמען ישמעאל צו זיך און איהם אנכאפן איידער זיך געפונט וואסער.

דער תירוץ איז, אויב א מענטש גלייבט אליינס נישט אין זיין ישועה, אויב קוקט ער אָן דעם מצב ווי לאחר ייאוש אז עס איז שוין נישט דא קיין שום האפענונג, דאן וויאזוי קען ער געהאלפן ווערן? אויב דער מענטש זעהט נישט קיין מעגליכקייט און פאטענציאל אז זאכן זאלן ווערן בעסער, פארשפאַרט ער ח"ו דעם טויער פאר די ישועה. און דאס האט דער מלאך דא געזאגט צו הגר, אויב שפירסטו ביי דיר אז מ'האלט שוין ביי א מצב פון 'בְּמוֹת הַיֶּלֶד' דאס קינד גייט שטארבן, און דו אנטלויפסט פון איהם ווייל דו קענסט עס נישט צוקוקן, דאן ווועסטו נישט געהאלפן ווערן! אויב אין דיינע אויגן איז ער שוין ווי א טויטער מענטש חלילה, דאן איז באמת נישט דא קיין האפענונג און ס'איז נישט דא די מעגליכקייט אז דו זאלסט זוכה זיין צו זעהן און טרעפן די וואסער.

ווי מיר האבן דערמאנט פון מדרש אז זי איז געווען א "מחוסרת אמנה", עס האט איר געפעלט אמונה. אז מען גלייבט נישט און מען געבט נישט האפענונג, דאן קען מען נישט געהאלפן ווערן. האט איר דער מלאך באפוילן, **צום ערשט נעם איהם צוריק און הייב אָן מיט'ן טוישן דיין בליק אויף איהם! הייב אָן צו קוקן אויף איהם מיט א בליק אז ער לעבט, אז ער האט נאך א שאנס, ער האט האפענונג, און נאר נאכדעם וועסטו קענען געהאלפן ווערן.** נאר נאכדעם האט טאקע געקענט פאסירן דעם 'וַיִּפְקַח אֱלֹקִים אֶת עֵינֶיהָ' אז אירע אויגן האבן זיך געעפנט און זי האט געזעהן די וואסער.

קוקן אויף יעדע זאך מיט א העכערע בליק

וואס דאס איז א לימוד נפלא פאר אונז אלע. לויט ווי מיר האבן פריער געלערנט פונעם **חידושי הרי"ם**, אז אין יעדן מצב איז אלעמאל גרייט די ישועה פונעם מענטש, מען דארף נאר זוכה זיין אז די אויגן זאלן זיך עפענען און מען זאל עס קענען זעהן. **עס איז אבער דא א תנאי קודם למעשה, דער מענטש מוז גלייבן, וויסן און אנערקענען אז 'די זאך לעבט' און עס איז דא א האפענונג!** מה שאין כן אויב דער מענטש איז זיך אינגאנצן מייאש, און אין זיינע אויגן און מחשבה איז די זאך כאילו א פאַרגאַנגענהייט, כאילו א געשטאַרבענע זאך, דאן וויאזוי וויל ער געהאלפן ווערן און זוכה זיין צו זעהן די ישועה?!

די ערשטע כלל געהאלפן צו ווערן איז, צו קוקן אלעמאל מיט א פאזיטיווע בליק, א ברייטע בליק, צו עפענען דעם טויער און לאזן די מעגליכקייט פאר א ישועה. אסאך מאל שאַצן מיר אפ א מצב און מיר קוקן דעראויף בלויז מיט א אויבערפלעכליכע בליק, מיר קוקן לויט ווי די מציאות זעהט אויס פאר די פליישיגע אויגן. און אויב זאכן זעען נישט אויס אזוי גוט, איז זיך דער מענטש מייאש. ווי נאר מען זעהט א מצב וואס שיינט נישט אזוי שטארק, ווערט דער מענטש צובראכן ביי זיך און ער באשליסט אז עס איז שוין א פאַרגאַנגענהייט ח"ו. אבער דעמאלטס קען מען נישט געהאלפן ווערן, און מען לאזט נישט איבער די געלעגנהייט צום וַיִּפְקַח אֱלֹקִים אֶת עֵינֶיהָ צו טרעפן די ישועה וואס וואַרט אונז אפ.

א איד מוז שטענדיג קוקן מיט א טיפערן בליק, מיט א העכערע בליק, א בליק וואס איז פול מיט אמונה און האפענונג, מיר דארפן זיך פירן ווי דער מלאך האט געזאגט צו הגר, אַל תִּירְאִי וגו' קוּמִי שְׂאִי אֶת הַנַּעַר וְהַחֲזִיקִי אֶת יָדֵךְ בּוֹ, שטארק זיך און האב נישט קיין מורא און גלייב אז די זאך קען נאך ווערן בעסער, און נאר אזוי קען מען זוכה זיין צו די ישועה.

די עבודה פון אברהם אבינו צו קוקן העכער

ווען מיר קוקן צוריק אויף די אנהייב פון אונזער פרשה, וועלן מיר זעהן אז אברהם אבינו, דער 'ראש המאמינים' דער פאָן-טרעגער און פאַרשפרייטער פון אמונה האט אלעמאל געקוקט מיט א לעכטיגע בליק. אברהם אבינו גיבט קיינמאל נישט אויף קיין האפענונג אין קיין שום מצב. אדרבה, ער קוקט אלעמאל מיט א טיפערע בליק, פיל ווייטער ווי די מענטשליכע אויג קען זעהן און משיג זיין.

אפילו ווען ער זיצט מיט יסורים כְּחֹם הַיּוֹם, עס איז הייס אינדרויסן און קיינער גייט נישט ארויס אויף די גאס, אברהם אבינו איז זיך נישט מייאש, "וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא" ער הייבט אויף זיינע אויגן און קוקט. ער קוקט מיט העכערע בליק, א

בליק פון תקוה און האפענונג אין אלע אומשטענדן. און ער זעהט טאקע ווי דריי מענטשן קומען צו גיין. די בליק פון אברהם איז מיט א טיפע פארשטאנד, ווי **רש"י** זאגט אז די צווייטע וירא איז א 'לשון הבנה'. אברהם אבינו פארשטייט אלעמאל אז עס זענען דא שאנסן און מעגליכקייטן פאר פיל מער ווי וואס עס דאַבט זיך אונז אויבנאויף.

די זעלבע קומט פאָר וועו דער מלאך איז מבשר פאר אברהם אבינו אז זיי גייען געהאלפן ווערן מיט א קינד, כאטש בדרך הטבע איז דאס שווער צו גלייבן, אבער אברהם אבינו קוקט נישט מיט א איינפאַבע בליק, אברהם אבינו קוקט אייביג טיפער, ער גלייבט און ער זעהט די מעגליכקייט פון א ישועה. שרה האט געלאבט, זי האט נישט געהאט די זעלבע דרגה אין אמונה ווי אברהם אבינו, אבער דער אייבישטער זאגט, "היפלא מה' דבר?" קען דען דער אייבישטער נישט העלפן? אז א איד האט די ריכטיגע אמונה, קען ער אודאי געהאלפן ווערן אין יעדע מצב.

די זעלבע זאך איז וועו סדום ווערט פאר'משפט פאר א שטראף. אברהם אבינו זעהט אבער נאך אלץ האפענונג, ער שטייט און איז מתפלל אויף פארשידענע אופנים אז דער אייבישטער זאל זיי העלפן. **ווייל דאס איז דער סוד פון אברהם אבינו, ער קוקט קיינמאל נישט מיט א ייאוש'דיגן בליק, ער קוקט מיט האפענונג און שטרעבונג פאר א ישועה.** און אפילו נאכדעם וואס סדום איז שוין געווארן איבערגעדרייט, שטייט אין פסוק (י"ט כ"ח) 'וַיַּשְׁקֵף' עַל פְּנֵי סְדֹם וַעֲמֹרָה וגו' אברהם אבינו קוקט נאך, ער זוכט וואס מען קען נאך אויפטוהן יעצט. ווייל ער קוקט אלעמאל מיט א טיפערע און בריייטערע בליק. הגם זיין תפלה איז טאקע נישט נתקבל געווארן, ווייל השי"ת האט אזוי געוואלט, די מענטשן פון סדום האבן געדארפט באשטראפט ווערן, אבער אברהם אבינו פון זיין זייט געבט קיינמאל נישט אויף.

ווי מיר געפונען אויך סוף פון די פרשה ביי די עקידה, אפילו נאכדעם וואס דער מלאך זאגט איהם אז ער זאל נישט שחט'ן יצחק, שטייט "**וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו וַיַּרְא** וְהִנֵּה אַיִל אַחַר נֶאֱחַז בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו". אברהם אבינו 'הייבט אויף זיינע אויגן' הויעך און ער **קוקט** ווייטער, ער גיבט נישט אויף אזוי שנעל, ער שטעלט זיך נישט אפ באלד אויפן ערשטן בליק, ער זוכט נאך געלעגנהייט און מעגליכקייט צו קענען טוהן פארן אייבערשטן. ווייל דאס איז דער בליק פון אברהם אבינו און דער כוח וואס ער געבט אונז איבער לדורות, אלעמאל צו זעהן און צו קוקן בריייטער און טיפער אין יעדן מצב.

די בלינדקייט פון די אנשי סדום

די פארקערטע פון דעם זענען די מענטשן פון סדום, וְאֶת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר פֶּתַח הַבַּיִת הִכּוּ בַּסַּנְוֵרִים, זיי זענען ענצליך בלינד. פונעם לשון הפסוק איז משמע אז אפילו נאכדעם וואס זיי זענען געשלאגן געווארן מיט בלינדקייט האבן זיי נישט אויפגעגעבן זייער קאַמף. זיי האבן נאך פראבירט צו טאַפּן אין די פינסטערניש און טרעפן דעם וועג אריין צו לוט'ס שטוב, ביז זיי זענען מיד געווארן און אויפגעגעבן. זאגן די **בעלי מוסר**, אז דאס אליינס איז דאָך די גרעסטע בלינדקייט וואס איז פאַרהאַן. וועו א מענטש זעהט ווי ער ווערט געשטראָפט און ווערט פלוצלינג בלינד רח"ל, איז די ערשטע זאך וואס ער וואלט געדארפט טוהן איז אפשטעלן זיין געלויף, אויפהערן צו טוהן דאס וואס ער טוט. א נארמאלער מענטש וואלט זיך דערשראקן, ער וואלט געלאפן צום דאקטער און פראבירט צו דערגיין וואס האט פאסירט מיט איהם. איינער וואס לעבט מיט אביסל העכערקייט און חשבון הנפש, וואלט זיך זיכער אפגעשטעלט טראכטן און מתבונן געווען פארוואס איז געקומען אויף איהם די שטראף.

אבער די מענטשן פון סדום לעבן ווי אין אן אנדערע פלאַנעט. זיי זענען ווייטער פארנומען צו טוהן די שלעכטע מעשים וואס זיי טוען, אפילו וועו זיי זענען געווארן בלינד... זיי לעבן אין א ענדלאזע חשכות און בלינדקייט. אפילו וועו מ'וויזט זיי זאכן פון הימל, זיי זעהן קלארע און דייטליכע סימנים, לערנען זיי דאס נישט אפ, זיי מאכן נישט אויף זייערע רוחניות'דיגע אויגן צו קוקן און דערהערן וואס מען וויזט זיי.

די זעלבע זאך איז געווען וועו לוט מיט זיין וויב זענען אנטלאפן פון סדום און דער מלאך וואָרנט זיי נישט צו קוקן אויף צוריק, אבער זי קען זיך נישט אווקרייסן. זי איז נאך טיף אין שטארק פארבינדן און איינגעוואָרצלט אין סדום, זי קוקט יא צוריק. דאס הייסט, זי קען נישט טראכטן ריכטיג, זי קען זיך נישט דערהייבן און קוקן מיט א קלארקייט און פארשטיין אז ס'איז געקומען די צייט צו אנטלויפן, זיך אוועקצוריייסן פון סדום אינגאנצן, זיך אפטיילן פון זיי אויף אייביג. די וויב פון לוט איז געווען אזוי פארזינקען און אזוי טיף אריינגעשלעפט אין די מציאות פון סדום, אז זי קען זיך נישט טוישן און שיידן דערפון.

קוקן מיט א טיפערן בליק און גלייבן מיט אמונה

אונזער עבודה איז צו גיין אין די פיסטריט פון אונזער זיידע אברהם אבינו וואס לערנט אונז די וועג פון קוקן אייביג מיט א טיפע און בריייטע בליק, אייביג גלייבן און האפן אויף מער, אסאך מער ווי די מענטשליכע אויג זעהט.

דאס איז נוגע אין אזויפיל הינזיכטן אין אונזער לעבן. צומאל וועו מ'גייט עפעס אדורך אין פרנסה, געזונט, נחת, אדער סיי וועלכע שווערigקייט רח"ל, אויב מיר באַטראַכטן דעם מצב ווי עס איז חלילה אפגעשטארבן, א בחינה פון 'בְּמוֹת הַיֶּלֶד', עס איז שוין אפגעזיגלט מיט א סטעמפל אז ס'איז שלעכט, דאן זענען מיר מצמצם די מעגליכקייט פאר א ישועה. - וועו א איד קומט מיט א בריייטע בליק, א אפענע בליק, און ער זעהט א פיל גרעסערע בילד, א ענדלאזע בילד, וואס האט אין זיך דעם מקום און די מעגליכקייט פאר א גוטע ענדע, אחרית ותקוה טובה, און בפרט אז מיר אידן זענען מאמינים בני מאמינים, מיר גלייבן און וויסן אז ס'איז דא א באשעפער וואס קען אלעמאל העלפן, זענען די מעגליכקייטן באמת ענדלאז, און דאס איז גורם און עפנט א פתח צו וַיִּפְקַח אֱלֹקִים אֶת עֵינֶיהָ זוכה צו זיין און זעהן די ישועה וואס איז אנגעגרייט פאר אונז.

לסיכום געדענק:

- דער חידושי הרי"ם זי"ע זאגט אז יעדע ישועה וואס א מענטש נויטיגט זיך איז שטענדיג אנגעגרייט פון הימל פאר זיין פנים, ער קען עס פשוט נישט זעהן ביז השי"ת באלייבט זיינע אויגן.
- די ערשטע זאך וואס מיר דארפן טוהן איז טוישן אונזער בליק אין יעדן מצב. וויסן און גלייבן אז עס איז נאך דא א שאנס, מעגליכקייט, האפענונג, און נאר נאכדעם קען מען געהאלפן ווערן.
- מיר דארפן זיך מחזק זיין אין אמונה, און מתפלל זיין גל עיני, רבוש"ע העלף מיך זעהן די ישועה.

א לעכטיגע שבת קודש!

לע"נ הר"ר **משה שמעון הלוי** ז"ל בן יבלחט"א אבי מורי הרה"ח ר' **שרגא פייביל** שליט"א